

PODSTAWY STERYLIZACJI W GABINETACH MEDYCZNYCH, KOSMETYCZNYCH I STOMATOLOGICZNYCH

kursydzalne.com

Podstawowe pojęcia

Wyjaławianie (sterylizacja) jest procesem mającym na celu trwałe zniszczenie wszystkich form drobnoustrojów, w tym również tych najbardziej odpornych na wiele czynników chemicznych i fizycznych, tj. przetrwalników (spor). Innymi słowy jałowość to brak drobnoustrojów.

Wyjałowienie to proces, w wyniku, którego uzyskuje się jałowość oraz istnieje duże prawdopodobieństwo utrzymania stanu jałowości (sterylności). Utrzymanie jałowości możliwe jest wówczas, kiedy sprzęt poddany procesowi sterylizacji jest opanowany. Opakowane instrumentarium można swobodnie, bez ryzyka zanieczyszczenia, przemieszczać z miejsca na miejsce i przechowywać przez wiele tygodni, bez potrzeby ponownej sterylizacji.

Aseptyka jest to postępowanie zapobiegające zakażeniom. Ma ono na celu ochronę pacjenta przed drobnoustrojami chorobotwórczymi. Polega na:

- właściwej dezynfekcji i sterylizacji, odpowiednim przechowywaniu sterylnych narzędzi i materiałów,
- używaniu dla każdego pacjenta czystych, odkażonych przedmiotów,
- właściwym niszczeniu materiału skażonego,
- stosowaniu sprzętu jednorazowego użytku,
- używaniu odzieży ochronnej, rękawiczek, masek ochronnych,
- przestrzeganiu higieny osobistej.

Aseptyka - postępowanie mające na celu dążenie do jałowości bakteriologicznej pomieszczeń, narzędzi, materiałów opatrunkowych i innych przedmiotów w celu niedopuszczenia drobnoustrojów do określonego środowiska, np. otwartej rany operacyjnej. Aseptyczność jest to stan, w którym pomieszczenia, środki opatrunkowe, leki, narzędzia chirurgiczne i ręce operatora są wolne od żywych drobnoustrojów chorobotwórczych. Zapewnia to dokładne mycie i dezynfekowanie dłoni oraz stosowanie przez zespół operacyjny wyjałowionych masek, fartuchów, rękawiczek, narzędzi oraz odpowiednie przygotowanie sali

operacyjnej (mycie, sterylizowanie sal poprzez naświetlanie promieniami ultrafioletowymi, powietrze jest przepuszczane przez filtr zanim trafi do sali operacyjnej) i pola operacyjnego. Oznacza to także działania, zabezpieczające przed zakażeniem. Aseptyka ma też zastosowanie poza salą operacyjną min. w badaniach laboratoryjnych i bakteriologicznych, w produkcji leków, żywności itp.

Uwaga!

Narzędzia wyjąławiane bez opakowania należy natychmiast zużyć. Nie wolno ich przechowywać i używać następnego dnia bez uprzedniej ponownej dezynfekcji i sterylizacji.

Dzięki procesom sterylizacji przeprowadzanym w specjalnych urządzeniach, zwanych sterylizatorami, uzyskuje się bezpieczne mikrobiologicznie sterylne (jałowe) narzędzia medyczne. Prawdopodobieństwo uzyskania niejałowego przedmiotu po sterylizacji we właściwie działającym sterylizatorze wynosi 1 do 1 000 000.

Zgodnie z normami europejskimi sterylizacja jest procesem „specjalnym”, ponieważ w czasie codziennej, rutynowej kontroli efektywność sterylizacji nie może być weryfikowana poprzez sprawdzanie produktu końcowego (wyrobów wysterylizowanych). Z tego powodu proces sterylizacji, w celu potwierdzenia jego efektywności, powinien być walidowany, przebieg procesu rutynowo monitorowany, a urządzenia muszą znajdować się pod stałą kontrolą.

W normach europejskich walidację zdefiniowano jako udokumentowaną procedurę w celu otrzymania, zapisania i interpretacji danych wymaganych do wykazania, że proces będzie zgodny z wyznaczoną specyfikacją. Specyfikacja jest dokumentem opisującym poziom wartości parametrów krytycznych, które muszą być utrzymane przy dostarczaniu produktu o akceptowalnym prawdopodobieństwie sterylności. Parametry krytyczne różnią się w zależności od procesu.

Gabinet stomatologiczny musi być zaopatrzony w wodę bieżącą. Ze względów higienicznych zaleca się zainstalowanie umywalki (do mycia rąk) i zlewozmywaka (do mycia narzędzi). Niedopuszczalne jest używanie mydła w kostkach; należy zastąpić je pojemnikami na mydło w płynie oraz pojemnikami na ręczniki jednorazowego użytku. Ściany gabinetu muszą być zmywalne, a w obrębie zlewozmywaka wyłożone kafelkami. Podłoga powinna być wykonana z materiału łatwo zmywalnego, gładkiego, bez szczelin, w których mogłyby się gromadzić materiały zagrażające zdrowiu, np. rtęć. Powierzchnie mebli i sprzętu znajdującego się w